

Startklas – waarom...

... en hoe in kleinere gemeenten?

Elwine Halewijn
Bas Schuiling

1

Aanleiding startklas / brugklas

1. Leerbaarheid / inschatting potentie
2. Bewustwording kandidaat
3. Buffer
4. Afvangen potentiële ondertussen-groep

2

Gemeente	Inwoners	Taakstelling 2023
 Gemeente Oldenzaal	31.741	87
 meppel.nl	34.761	96
 Leidschendam-Voorburg	76.659	211
 gemeente Dalfsen	29.162	80
 .txl Gemeente Texel	13.687	39

 De Startklas als voortraject bij inburgering

3

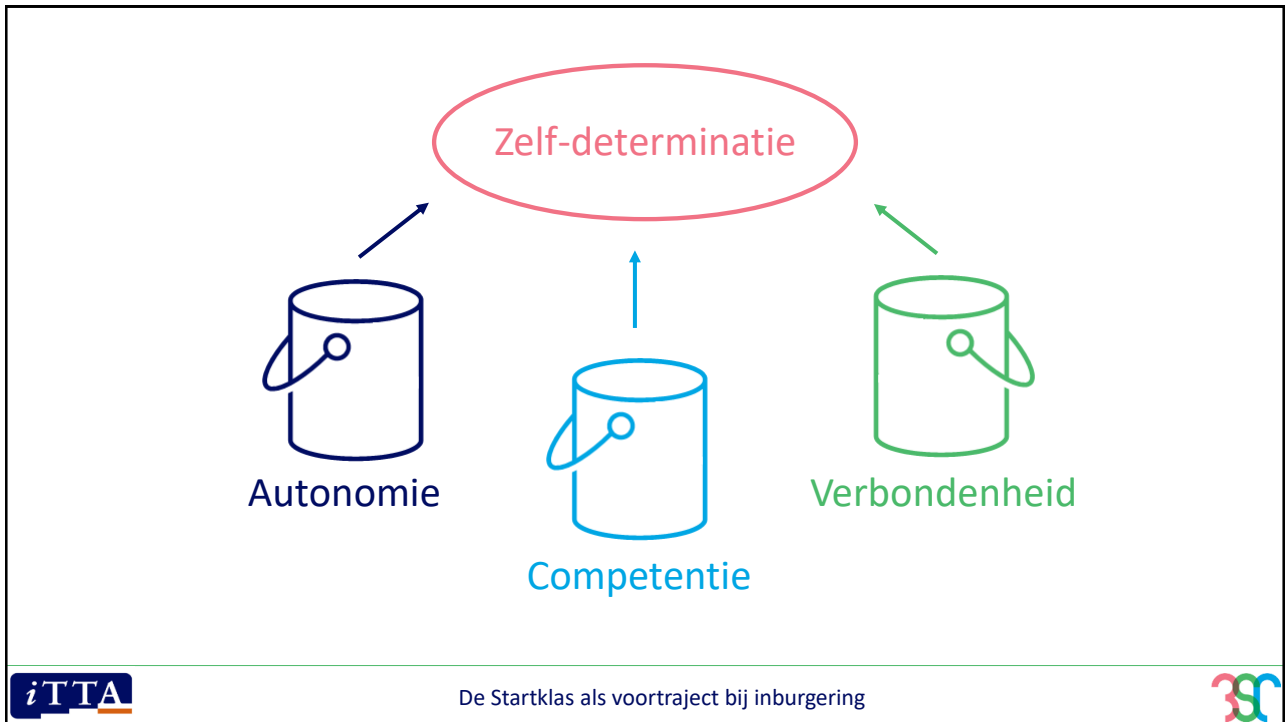
If you want to go fast, go slow!

'Alle inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee in de Nederlandse maatschappij, liefst via betaald werk'

Maatwerk = aansluiten bij het individu

1. Motivatie → vergroten / in stand houden
2. Mentale staat van zijn → stress verminderen
3. Cultuurverschillen → gewenning en verwachtingen leren kennen

4

5

De vier uitdagingen

1. Inhoud, inrichting en organisatie Startklas – met name in kleine gemeenten
2. Taalleerbaarheid in kaart brengen
3. Activering vanaf de start
4. Bonus bij voldoende tijd: Startklas als buffer voor instroom in routes.

6

Startklas Texel (september 2022)

- Samenwerkingsverband *Inburgeren op Texel*: gemeente, Vluchtelingenwerk, Leerwerkbedrijf De Bolder, Texels Welzijn en Sportstichting Texel
- Startklas: 8 weken-programma door het samenwerkingsverband
- Aanleiding: overbrugging periode tot start leerroutes
- 4 dagdelen: taal, sport/spel, informatie, sociale excursies
- 2 groepen: ochtend en middaggroep
- 2-wekelijks startklas overleg + startklas coördinator
- Opbrengst: netwerkvorming, contact met buurt, input PIP
- Leerpunten: informatie-uitwisseling (wat wel/niet en hoe), wie gaat waarover, nieuwe rol gemeente

De Startklas als voortraject bij inburgering

7

StarterZ-klas in Dalfsen 1/2

- Doel:
  - Leerbaarheid beter in kaart brengen
  - Direct starten met taal
  - Lokaal kunnen organiseren Z-route
- Uitvoering
  - 'Smalle variant': drie dagdelen taallessen per week
  - Continue instroom
  - Combinatie met Z-route
  - Groepsgewijze financiering (combi SPUK/niet SPUK)
  - In principe 7-10 weken
  - Uren tellen mee bij Z-route kandidaten (taallessen onder brede intake)

De Startklas als voortraject bij inburgering

8

StarterZ-klas in Dalfsen 2/2

- Ervaring:
  - Naast advies over leerbaarheid, ook vroegtijdige signalering
  - Lokale organisatie zorgt voor korte lijnen
  - Niveauverschil is wel een uitdaging: hogere instroom maakt meer homogene groepen mogelijk
  - Afspraken nodig over inzet startklas als overbrugging

Pas op de plaats...

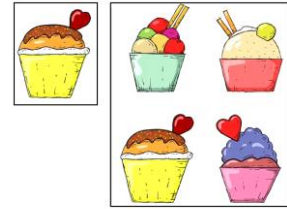

Uitdaging 2: (Taal)leerbaarheid

3. Welk cijfer volgt logischerwijs op de reeks: 43046721 - 6561 - 81 - 9 - ...

- 72
- 0
- 3
- 1,7

6. Welke kubus krijg je als je de opgevouwen kubus opvouwt?

Wat is leerbaarheid eigenlijk?

- Iedereen kan leren, tempo en manieren waarop verschillen
- Het is niet statisch: je kunt het ontwikkelen, het kan variëren. Onder stress ben je minder leerbaar.
- Taal kunnen leren is ook een kwestie van aanleg. Wiskundedocenten kunnen niet altijd B2 halen.
- Je moet het eigenlijk vaststellen door iemand te observeren ipv een momentopname met een cultuurafhankelijke toets.

Aspect	
1	Onderwijs
2	Talenkennis
3	Geletterdheid
4	Taalcontact
5	Steun van thuis
6	Presentie
7	Op tijd
8	Huiswerk
9	Leerdoel
10	Plannen en monitoren
11	Zelfvertrouwen
12	Samenwerken
13	Digitale vaardigheden
14	Organisatie en concentratie
15	Instructies begrijpen
16	Zelfstandigheid
17	Hulpmiddelen
18	Nieuwe woorden
19	Feedback
20	Tempo

De TOVII

- Criteria Eerder leren
- Criteria Persoonlijke omstandigheden
- Criteria Houding en gedrag
- Leerhouding
- Taakuitvoering

Gratis beschikbaar via <https://www.itta.uva.nl/tovii>

Trajectadvies

- Hoe bepaal je het?
- Wat doe je ermee?

1 Tel op: totale score

2 Controleer de berekening!

3 Trajectindicatie

TOVII-score 20 tot 32	Snelle route naar B2
TOVII-score 33 tot 52	Reguliere route naar B1
TOVII-score 53 of hoger	Z-route

Startklas in Noord-Oost Twente 1/2

De Startklas als voortraject bij inburgering

15

Startklas Noord-Oost Twente 2/2

- ROC van Twente
- Welzijnsorganisatie Impuls
- Woningbouwcorporatie WBO
- Scoren in de wijk (van FC Twente)
- Bewegen Werkt
- Losser, Dinkelland, Oldenzaal en uiteraard klantmanagers inburgering van deze gemeenten

De Startklas als voortraject bij inburgering

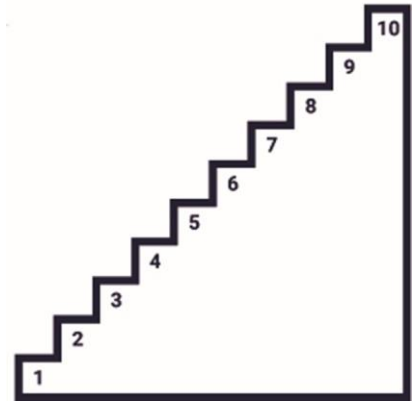
16

Uitdaging 3: Activering vanaf de start

Wat werkt en motiveert?

- Activeer metéén, start zo snel mogelijk
- Laat de persoon, zijn ervaring en vragen leidend zijn
- Bied praktische kennis, inzichten en handvatten voor inburgeringsproces
- Laat actief oriënteren op leefgebieden en reflectie op verwachtingen en ambities
- Werk toe naar een eigen plan voor verdere acties

Voorbeelden

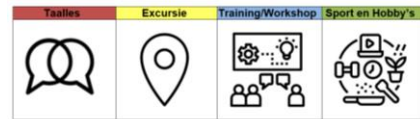
- [SosyTraining](#): oriëntatie op werk (zie Divosa webinar MAP)
- [NL Training](#) en [NewBees](#): duale trajecten gericht op (oriëntatie op) werk
- Startklas gemeente Meppel: bijeenkomsten rond sport en spel, gezondheid en participatie (met materiaal [AanZet](#), met de thema's wonen, vrije tijd, werk / MAP, ondernemen, geld, scholing, kinderen en opvoeding, gezondheid)
- Sociale excursies

Aandachtspunten:

- Inzet van eigen talen
- Echt activeren: de inburgeraar centraal en aan het roer. Begeleiders die dat snappen of materiaal die dat ondersteunt.

Startklas LV/Wassenaar/Voorschoten

- Doel: input PIP + “landen” in de woonplaats
- 6 weken, 4 dagdelen per week: taal, sociale excursies, thema werk, thema geld
- Samenwerking gemeenten, Vluchtelingenwerk, taalaanbieders
- Uitvoeringsoverleg 2 wekelijks
- Coördinatie door Vluchtelingenwerk
- Sociale excursies in de eigen woonplaats als vorm van maatschappelijke begeleiding

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Week 1	Start	Kennismaking		Taalmaatsjs	
Week 2	Taalles	Bibliotheek			Sport en fetten
Week 3	Taalles	Gezondheid			Sport en fetten
Week 4	Taalles	MindFa			Sport en fetten
Week 5	Taalles	Moestuin	Eurowijzer	Gemeente: minisargels	
Week 6	Taalles	Sport	Eurowijzer		
Week 7	Taalles	Sport	Werk in NL	Digisterker / internet NL	
Week 8	Taalles	Sport	Eurowijzer		Koken
Week 9	Taalles	Creativiteit	Werk in NL	WOEJ	
Week 10	Taalles	Sport	Werk in NL		Dress for succes
Week 11	Taalles	Sport	Eurowijzer	WOEJ / kledingbank	
Week 12	Taalles	Sport	Opvoeden	GGD/corona & Afsluiting	

Pas op de plaats...

Uitdaging 4: Wel een PIP, geen plaats in de route (buffer)?

- Oldenzaal: geen continue instroom
- Dalfsen:
  - Startklas onderdeel van Z-route
  - hoogopgeleiden raken gefrustreerd als ze te lang onder niveau zitten, beter voor hen apart taalvrijwilliger inzetten.

De Startklas als voortraject bij inburgering

21

Elwine Halewijn

elwine.halewijn@itta.uva.nl

06 – 12 47 32 83

Bas Schuiling

bas@basschuiling.nl

06 – 10 85 26 50

Rianne Haverink

r.haverink@dalfsen.nl

06 – 40 10 29 72

Liz Pelupessy

lpelupessy@leidschendam-voorborg.nl

06 – 29 80 60 98

Meer informatie over de Startklas, TOVII of de filmpjes terugkijken: <https://www.itta.uva.nl/tovii>

De Startklas als voortraject bij inburgering

22